

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLYI TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ DAVLAT UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor

dots. R.To‘rayev

“26” 08 2023 yil

**O‘ZBEKISTONNING ENG YANGI TARIXI
FANI BO‘YICHA SILLABUS**
(kunduzgi ta‘lim shakli uchun)

Bilim sohasi: 5001000 - Tabiiy fanlar, matematika va statistika
Ta‘lim sohasi: 530000 - Fizika va tabiiy fanlar
Ta‘lim yo‘nalishlari: 60530100 - Kimyo

Termiz-2023

Modul/FAN SILLABUSI
Kimyo fakulteti
60530100-Kimyo

Fan nomi:	O'zbekistonning eng yangi tarixi
Fan turi:	Maburiy
Fan kodi:	UYTB104
Yil:	2023/2024
Semestr:	I
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
	<i>Semestr</i>
	I- semestr
Umumi o'quv soati:	120
Auditoriya soati:	60
Ma'ruza:	30
Amaliy mashg'ulotlar:	-
Labaratoriya mashg'ulotlari:	-
Seminar:	30
Mustaqil ta'lim:	60
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	og'zaki taqdimot, yozma ish va boshqalar
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi(FM)

Mustaqillik yillarida O'zbekiston Respublikasida yuz bergan muhim o'zgarishlar, tub islohotlarning mazmun-mohiyatini ko'rsatish va jamiyat hayotida talabning o'rmini, o'zligini anglatishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

Mustaqillikkacha bo'lgan davr tarixi;
Mustaqil O'zbekiston Respublikasining tashkil topishi va uning tarixiy ahamiyati;
Mustaqillikdan keying ijtimoiy, siyosiy va iqtisodiy hayot;
Yangilanayotgan O'zbekiston;

Ta'lim natijalari (TN)

Bilimlar jihatidan:

TN1	Mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistondagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar haqida ma'lumot olishi kerak.
TN2	Mustaqil O'zbekiston Respublikasining tashkil topishi va uning tarixiy ahamiyati bilish lozim.

TN3	O'zbekistonning o'ziga xos istiqlol va taraqqiyot yo'li qanday bo'lganligini bilishi kerak.
TN4	O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarining shakllanishi, amalga oshirilgan siyosiy islohotlarning mohiyati nimada ekanligini anglay olishi.
Ko'nikmalar jihatidan:	
TN6	Mustaqillik yillarida O'zbekistondagi ma'naviy va madaniy taraqqiyotiga xissa qo'shgan olimlarni kimligini tushunib yetadi.
TN7	O'zbekiston Respublikasidagi ijtimoiy o'zgarishlar nima ekanligini farqlay oladi
TN8	Jahon hamjamiyatida bo'layotgan vaziyatlar mohiyatiga yeta oladi.
Kompetensiyalar jihatidan:	
TN10	— O'zbekistonning siyosiy, ijtimoiy, iqtisodiy va ilmiy rivojlanishini, xususan kimyo ta'limi, kimyo sanoati va kimyoviy tadqiqotlarning evolyutsiyasini tahlil qila oladi;
TN11	— texnologik yutuqlar, sanoat siyosati va ijtimoiy o'zgarishlarning kimyo fanlari va ularning amaliy qo'llanilishiga qanday ta'sir ko'rsatganini tushunish uchun tarixiy manbalarni talqin qiladi hamda tarixiy va ilmiy kontekstda asosli yozma va og'zaki xulosalar bera oladi.

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		
1-semestr		
M1	Mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistondagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar.	2
M2	O'zbek davlatchiligining shakllanishi va taraqqiyot bosqichlari.	2
M3	Mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistondagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar.	2
M4	Mustaqil O'zbekiston Respublikasining tashkil topishi va uning tarixiy ahamiyati.	2
M5	O'zbekistonning o'ziga xos istiqlol va taraqqiyot yo'li	2
M6	O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarining shakllanishi, amalga oshirilgan siyosiy islohotlar.	2
M7	Iqtisodiy islohotlar, xususiy mulkchilikning shakllanishi. O'zbekistonda bozor munosabatlarining rivojlanishi.	2
M8	O'zbekiston Respublikasidagi ijtimoiy o'zgarishlar.	2
M9	Mustaqillik yillarida O'zbekistondagi ma'naviy va madaniy taraqqiyot.	2
M10	O'zbekiston Respublikasida ta'lim sohasida amalga oshirilgan islohotlar.	2
M11	Mustaqillik yillarida Qoraqalpog'iston Respublikasi.	2
M12	O'zbekiston va jahon hamjamiyati.	2
M13	O'zbekiston va jahon hamjamiyati.	2
M14	Yangi O'zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlar	2
M15	O'zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o'rni va nufuzining ortib borishi.	2

	Jami soat:	30
Mashg'ulotlar shakli: seminar mashg'ulot (S)		
1-semestr		
S1	O'zbek davlatchiligining shakllanishi va taraqqiyot bosqichlari.	2
S2	Qadimgi va ilk o'rta asrlar davlatchiligi: asosiy bosqichlari va o'ziga xos xususiyatlari.	2
S3	Rossiya imperiyasi va sovet hukmronligi davrida o'lkadagi ijtimoiy- iqtisodiy, siyosiy va ma'naviy jarayonlar.	2
S4	Mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistondagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar.	2
S5	Mustaqil O'zbekiston Respublikasining tashkil topishi va uning tarixiy ahamiyati.	2
S6	O'zbekistonning o'ziga xos istiqlol va taraqqiyot yo'li.	2
S7	O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarining shakllanishi, amalga oshirilgan siyosiy islohotlar.	2
S8	Iqtisodiy islohotlar, xususiy mulkchilikning shakllanishi. O'zbekistonda bozor munosabatlarining rivojlanishi. O'zbekiston Respublikasidagi ijtimoiy o'zgarishlar.	2
S9	Mustaqillik yillarida O'zbekistondagi ma'naviy va madaniy taraqqiyot.	2
S10	O'zbekiston Respublikasida ta'lim sohasida amalga oshirilgan islohotlar.	2
S11	Mustaqillik yillarida Qoraqalpog'iston Respublikasi.	2
S12	O'zbekiston va jahon hamjamiyati.	2
S13	O'zbekiston va jahon hamjamiyati.	2
S14	Yangi O'zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlar	2
S15	O'zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o'rni va nufuzining ortib borishi.	2
	Jami soat:	30
Mustaqil ta'lim (MT)		
1-semestr		
MT1	O'zbek davlatchiligining tarixiy bosqichlari (O'zbekiston hududidagi davlatlar tarixi misolida).	2
MT2	Davlat mustaqilligi sari tashlangan qadamlar.	2
MT3	O'zbekiston siyosiy tizimidagi o'zgarishlar.	2
MT4	O'zbekiston Respublikasida Prezidentlik institutining joriy etilishi.	2
MT5	"Mustaqillik Deklaratsiyasi" ning qabul qilinishi. O'zbekiston Davlat suverenitetining e'lon qilinishi va uning tarixiy ahamiyati.	2
MT6	Mustaqillik yillarida davlat boshqaruvi tizimida amalga oshirilgan islohotlar.	2
MT7	Mustaqil O'zbekistonda hokimiyatlar bo'linishi prinsipi.	2
MT8	O'zbekistonda parlament tizimi va undagi islohotlar. O'zbekistonda nodavlat, notijorat tashkilotlar va ularning siyosiy, ijtimoiy hamda	2

	iqtisodiy jarayonlarda tutgan o'rni.	
MT9	Yangi tahrirdagi Ta'lim to'g'risida"gi Qonun mohiyati.	2
MT10	Qoraqalpog'iston Respublikasidagi yangi o'zgarishlar	2
MT11	Xalqaro ahvol. O'zbekistonning tinchliksevar tashqi siyosati.	2
MT12	Markaziy Osiyo respublikalari o'rtasida qardoshlaracha hamkorlik aloqalari.	2
MT13	Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi.	2
MT14	"O'zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o'rni yaxshilash borasidagi huquqiy-normativ hujjatlarning qabul qilinishi.	2
MT15	"O'zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o'rni yaxshilash borasidagi huquqiy-normativ hujjatlarning qabul qilinishi.	2
MT16	Amir-Temur buyuk davlat arbobi.	2
MT17	Sovet davlatining tanazzulga yuz tutishi.	2
MT18	Mustaqil O'zbekiston Respublikasining tashkil topishi va uning tarixiy ahamiyati.	2
MT19	O'zbekiston Respublikasida Prezidentlik institutining joriy etilishi. I.A.Karimovning O'zbekiston Respublikasi Prezidenti etib saylanishi.	2
MT20	O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarining shakllanishi, amalga oshirilgan siyosiy islohotlar.	2
MT21	Yuksak ma'naviyatli yoshlarni tarbiyalashda O'rta Osiyo allomalari ilmiy merosining o'rni (allomalarning ilmiy faoliyati misolida).	2
MT22	O'zbekiston Respublikasida ommaviy axborot vositalarining faoliyati (o'zgarish va muammolar).	2
MT23	Jahon moliyaviy inqirozining yuzaga kelish sabablari.	2
MT24	Imom Buxoriy va Iso Termiziylarning islom diniga qo'shgan hissasi.	2
MT25	Mustaqillik yillarida ilm-fanning rivojlanishi. Yangi jamiyat qurishda ta'lim va tarbiyaning roli. "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun va "Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi"ning qabul qilinishi.	2
MT26	Mustaqillik yillari Qoraqalpog'iston Respublikasining iqtisodiy yangilanishi.	2
MT27	O'zbekistonning tashqi siyosati borasidagi yangi davr.	2
MT28	O'zbekiston Respublikasining BMTga a'zo bo'lishi va jahon hamjamiyatidagi o'ziga xos o'rni.	2
MT29	O'zbekiston Respublikasining 2021-2022 yillardagi taraqqiyot strategiyasi.	2
MT30	O'zbekistonning o'rni va mavqei oshib borishi.	2
	Jami:	60

Asosiy adabiyotlar	
1	R. Holiqova O'zbekistonning eng yangi tarixi-Toshkent 2021
2	Erkayev A. O'zbekiston yo'li. - Toshkent: Ma'naviyat, 2011

3	Mustaqillik: Izohli ilmiy-ommabop lug'at. M.Abdullayev va boshqalar: to'ldirilgan uchinchi nashr. - Toshkent: Sharq, 2006.
4	2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi. – Toshkent: Ma'naviyat, 2017.
5	2021-2026 yillarda O'zbekistoni yanada rivojlantirishning taraqqiyot strategiyasi Adolat 2022 y
6	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi Toshkent: 2021.
7	Mustaqil O'zbekiston tarixi. Mas'ul muharrir A.Sabirov. - Toshkent: Akademiya, 2013.
8	Noveyshaya istoriya Uzbekistana. M.A.Raximov. - Toshkent: Adabiyot uchqunlari, 2018.

Qo'shimcha adabiyotlar

1	Azizxo'jayev A.A. Mustaqillik: kurashlar, iztiroblar, quvonchlar. – Toshkent, 2001.
2	Azizxo'jayev A.A. Chin O'zbekishi. - Toshkent, 2003.
3	Axmedov E. O'zbekiston shaharlari mustaqillik yillarida. - Toshkent: Abu Ali ibn Sino nashriyoti, 2002.
4	Islomov Z.M. O'zbekiston modernizatsiyalash vademokratik taraqqiyot sari. - Toshkent: O'zbekiston, 2005.
5	Levitin L. O'zbekiston tub burilish pallasida. - Toshkent: O'zbekiston, 2005.
6	Usmonov Q. O'zbekistonning jahon hamjamiyati ga integratsiyalashuvi. – Toshkent: Moliya, 2003.
7	O'zbekiston mustaqillik yillarida. - Toshkent: O'zbekiston, 1996.
8	O'zbekiston tarixi. R.H.Murtazayevaning umumiy tahriri ostida. – Toshkent, 2005.
9	O'zbekiston xalqining dini, madaniyati va urf-odatlari: tarix va hozirgi holat. - Toshkent: TIU, 2011.
10	O'Imasov A., Vaxobov A. Iqtisodiyot nazariyasi. - Toshkent: Sharq, 2006.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritma olsa;
- fundagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etma olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konseptga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fundagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konseptini puxta tayyorlagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fundagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmas;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olmas;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Xidirov Muhiddin Xursanovich, Termiz davlat universiteti O'zbekiston tarixi va manbashunoshlik kafedrasida o'qituvchisi.
E-mail:	xidirovmuhiddin@gmail.com
Tashkilot:	Termiz davlat universiteti, O'zbekiston tarixi va manbashunoshlik kafedrasida.
Taqrizchilar:	Tarix fanlari falsafa doktori (PhD) N.Ikromov. Tarix fanlari falsafa doktori (PhD) A.Boqiyev.

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashining 2023-yil 16 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "O'zbekiston tarixi va manbashunoshlik" kafedrasining 2023-yil 15 avgustdagi 4-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i: A. Ibragimov.

Fakultet dekani: Sh. Abdulloyev.

Kafedra mudiri: Sh. Shaydullaev.

Tuzuvchi: M. Xidirov.